

Officielt medlemsblad for Nivå Fåreavlerforening.

Nr. 9/ september 2015

Velkommen til GutePosten

Rapport fra formanden - september 2015

Sommeren i folden har været tør på trods af hyppig regn. Blæsten har tørret jorden op lynhurtigt, og derfor har græsset kun lige slået til, så fold bytte har været foretaget oftere end hvad vi egentlig ønsker. De enkelte folde skal ligge hen i minimum 3 uger.

Sommertid i marken

Ved samtlige hyrdemøder i juni, juli og august har hyrderne gennemgået alle får og lam - klippet klove og tjekket det enkelte får's hudtilstand. Derudover er der udtaget gødningsprøver og kigget på slimhinder i øjne og mund for at vi kan konstatere hvorvidt får og lam er inficerede med orm. Der har heldigvis ikke været fundet orm i den første periode, men da det blev fugtigt og varmt i august, begyndte blodormen at vise sig. Der er givet ormekur, så nu bør alt være i orden.

Alle lammene ser i år ud til at klare sig rigtig godt. Dog var vi i august uheldige med et lam. Ganske få dage efter hyrdemøde døde det på trods af, at vi lige havde tjekket alle dyr for parasitter mm. Lad os håbe på at den gode tilstand fortsætter.

I uge 41 skal årets dyr sendes til slagtning, og ca. en uge senere kan de heldige afhente kød - mere information følger senere på mail.

Uldgruppen har startet en ny sæson

Vi mødes i Madlavningslokalet på Nivå Skole Nord, tirsdag i lige uger kl. 19.30-22.00. i perioden sept. – april.

I Uldgruppen inspirerer vi hinanden til mindre eller større projekter indenfor vådfiltning, nålefilt og nunofilt.

Har du lyst til at være med i uldgruppen, eller vil du høre mere, er du velkommen til at kontakte Lis Sørensen, tlf.: 40564070, mail: allan.lis@mail.dk

Hjemmesko filtet af uld fra egne får

Skind fra Gutefår og -lam

Når lammene skal slagtes i efteråret, vil vi tage nogle skind fra til garvning. Vi vil selv salte skindene. Det skal ske over to gange. Dernæst vil skindene blive sendt til Sverige til garvning. Muligvis vil enkelte skind forblive langhårede, disse kan ikke vaskes.

Prisen er ikke afgjort endnu, men den vil afspejle omkostningerne ved garveprocessen, og sandsynligvis ligge mellem 800 og 1000 kr. Skindene vil blive solgt i foråret. I kan allerede nu tilkendegive, hvis I muligvis er interesserede aftagere af et lammeskind.

Antallet af tilkendegivelser kan få betydning for, hvor mange skind vi vælger at garve.

Billedet viser et lammeskind, der er klippet kort. Det bliver de skind, som bliver garvet på en måde, så de bliver vaskbare.

Sygdomme hos får

Græsmarken hvor får og lam græsser, giver ikke kun næring fra græsset men også mikroorganismer, parasitter i form af orm, der kan fremkalde sygdom. Vi gør alt hvad vi kan for at undgå dette og marken er inddelt i 4 folde, så dyrene kan skifte græsmark og parasitterne forhåbentlig gå til grunde. Det vil sige, at det er vigtigt at observere om får og lam trives, og om de tager på.

Hos fårene findes løbe-tarm orm,

som moderfårene har udviklet modstandskraft overfor, idet immunforsvaret holder disse nede, dog nedsættes immunforsvaret de sidste måneder af drægtighedsperioden og flere ormeæg udskilles.

Derfor bliver der taget gødningsprøver, så det kan konstateres om mødrene skal behandles inden læmningen. Når prøverne undersøges, ser man efter æg ikke orm. I mikroskopet er æggene elipseformede. Lammene dier de første måneder men slikker på jorden og optager derfor ormeæg. Fårene skal helst læmme på hus eller sættes på hus hurtigt. Efter en dag eller to bæres lammene over på en ren mark. Løbetarm orm overvintrer ikke.

Lammene kan på den nye mark angribes af coccidier, når de er 2 uger gamle, men ikke efter de er 3 måneder. Disse coccidier overvintrer. Ormene ødelægger tarmslimhinden og lammet tager ikke på og har diarre. Æggene er runde med en dobbelt hinde omkring sig. Lammene får taget gødningsprøver i juni.

Den tredje form for parasit er leverikter,

som vi stødte på for 10-15 år siden. De kræver en mellemvært for at udvikles, en lille snegl, pytsneglen ca. 1 cm stor, der lever i fugtige områder. Vi har et vådområde midt i marken, dette er hegnet fra sammen med området langs Nivå å, som oversvømmes hver vinter og når det regner meget. Det gør at græsset gror og Viberne er flyttet. Lammene bliver ikke syge den første sommer men året efter. Fårene har ikke dårlige maver, men mister appetitten. Ikteren lever i lever og galdegangene. Den er lancetformet.

Disse tre parasitter har vi godt tjek på.

Der er en fjerde, som er kommet indenfor de sidste fem år, hæmonchus, blodorm. Æggene er elipseformede. Den trives i varmt vejr, giver ikke dårlig mave men anæmi. Får og lam kan dø efter nogle timer pga blodmangel. Derfor bliver slimhinder omkring øjne og gummer undersøgt med mellemrum for at se om de er blege.

Nærmere forklaring på de forskellige former for parasitter hos får kan du finde på nettet.

Bestyrelsen

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig således:

- Formand: Berit Mogensen (generalforsamlingsvalgt)
- Næstformand: Kjeld Kragelund
- Kasserer: Ingelise Lorenzen
- Sekretær: Brita Rønberg
- Finn Wahlgren

Bestyrelsen har de seneste måneder navnlig beskæftiget sig med problemer omkring parasitter (alle fårs og fåreavlernes plage) og med forberedelse af foreningens 25 års jubilæum.

Her skulle have været et billede af bestyrelsen

Kommende måneders aktiviteter

Åben fold: Første søndag i hver måned kl. 10:00

Uldgruppen: Tirsdage i lige uger kl. 19:30-22:00 september-april

Jubilæum (25 år):

19. maj 2016 kl. 13:00-15:00

Vil du være sikker på at modtage "Guteposten", så giv din e-mail adresse til formand Berit. Send en e-mail til: beritluisemogensen@msn.com med overskriften "Gutefår", så er du registreret med det samme.